

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествоју у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Грађанско образовање за демократију</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development“</i>, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Међународна конференција „Унапређење образовања учитеља и наставника – од селекције до праксе“/Promoting teacher education from intake system to teaching practise, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zgrad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарџент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одјеци теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема камен, земља, дрво, змија. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенцамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogičević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типични приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагих, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégiáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејдор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеле и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> , Volume III (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасто адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасто адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм ОАС ЖК
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Русинска усмена књижевност
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: На фону светске усмене књижевности уочити и разумети традицију русинске, украјинске и општесловенске усмене књижевности.
Исход предмета: На фону светске усмене књижевности схваћена традиција русинске, украјинске и општесловенске усмене књижевности.
Садржај предмета: А. Жолсове једноставне форме, веза језичких геста и њихово згушњавање у књижевне врсте. Велики епови светске књижевности. Коломијка и дума. В. М. Хнаћуков допринос проучавању русинске усмене књижевности.
Литература: А. Joles, <i>Jednostavne forme</i> , Zagreb, више издања. Škreb, Z., <i>Studij književnosti</i> , Zagreb, 1976. Велики епови светске књижевности, најмање три Гнатюк, В., <i>Етнографічні матеріали з Угорскої Руси</i> , I-V, Руске слово, Нови Сад, 1985–1988. Тамаш, Ю., <i>История русской литературы</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997. Константиновић, С., <i>Русинска усмена књижевност</i> , Руске слово, Нови Сад, 2011. Мушинка, М., <i>Од усней по писану литературу</i> , Руске слово, Нови Сад, 2016.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура (модул: Енглески језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у историјску лингвистику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Граматика енглеског језика 4, Фонологија енглеског језика
Циљ предмета Овладавање основним теоријским аспектима историјске лингвистике са фокусом на енглески језик: упознавање са дијахроним приступом изучавања језика, са развојем историјске лингвистике као дисциплине, са основним методима и резултатима компаративног метода, те са применом савремених лингвистичких модела у дијахроним истраживањима.
Исход предмета Познавање основних теоријских концепата и принципа историјске лингвистике и способност примене концепата на анализу дијахроних језичких узорака. Оспособљавање студената за похађање курсева из историје енглеског језика и историјске лингвистике на мастер и докторским студијама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава: интерактивна предавања</i> Дијахроно изучавање језика, циљеви и домет историјске лингвистике. Сличности и везе међу језицима. Језичка компарација и реконструкција. Промене у језику: механизми и принципи; закони у језичким променама. Гласовне промене: фонетске и фонемске. Граматичке промене: морфолошке и синтаскичке. Семантичке промене. Промене у језику узроковане друштвеним факторима. Варијација у језику. Контакти међу језицима. <i>Практична настава: вежбе и самосталан рад студената</i> Читање и критичка анализа текстова из препоручене литературе. Анализа језичког материјала из различитих језика и периода који илуструју материју са предавања.
Литература Campbell, Lyle. 1999. <i>Historical Linguistics: An Introduction</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Schendl, Herbert. 2001. <i>Historical Linguistics</i> . Oxford: OUP.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура, модул Руски језик и књижевност
Назив предмета: Увод у славистику 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Упознавање са основама студија словенских језика и културе, стварање когнитивне базе за даље студије лингвистике, књижевности, историје културе и интердисциплинарно повезивање садржаја.
Исход предмета: Студенти стичу увид у склоп дисциплина које чине славистику, свест о комплексности предмета, вештину проналажења података и самосталног излагања на задате теме из историје словенске културе.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Предмет, структура и задаци студија словенске филологије. Историографски подаци, археолошки подаци, лингвистички подаци о Словенима. Питање прапостојбине. Сеобе Словена. Материјална и духовна култура Словена у претхришћанском периоду. Фолклор као извор података о духовној култури. Прасловенски језик. Словенски језици у индоевропској језичкој породици. Словени, словенски језици и писма. Етничке, конфесионалне и антрополошке особине Словена данас. Словенски етноними. <i>Практична настава:</i> Реферат (презентација) – тема из области Словенске митологије.
Литература: Пипер П. <i>Увод у славистику I</i>. Београд, 2008. Гумилев Л. Н. <i>Древняя Русь и Великая степь</i>. Москва, 2003. Конт Ф. <i>Словени</i>. 1-2, Београд, 1989. Седов В. В. <i>Словени у далекој прошлости</i>. Нови Сад, 2012. Седов В. В. <i>Словени у раном средњем веку</i>. Нови Сад, 2013. Ковачевић Ј. <i>Аварски Каганат</i>. Београд, 1977. Ковачевић Ј. <i>Словени и старо балканско становништво</i>. Материјали IX, Симпозијум средњевековне секције Археолошког друштва Југославије. Прилеп 1970 – Београд 1972, с. 63-72. Минералов Ю. И. <i>Введение в славянскую филологию</i>. Учеб. пособие. Москва: Высш. шк., 2009. Супрун А. Е. <i>Введение в славянскую филологию</i>. Минск, 1981. Толстој Н. И. <i>Језик словенске културе</i>. Ниш, 1995. Толстој С. М. Раденковић Љ., <i>Словенска митологија</i>. Београд, 2001. Толстой Н. И. Толстая С. М. <i>Славянская этнолингвистика: вопросы теории</i>. Москва: Институт славяноведения РАН, 2013. – 240 с. Трубецкой Н.С. <i>История. Культура. Язык</i>. Москва, 1995.

Студијски програм: ЖК: Српски језик и књижевност; ЖК: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност; ЖК: Русински језик и књижевност
Назив предмета: Правопис српског језика
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета: Циљ је да се прошире знања о ортографској норми, да се она систематизују и премене на текстовима различитих функционалних стилова.
Исход предмета Студент је способан да коригује сваку врсту правописне грешке; оспособљен је да уради лектуру и коректуру текста; може да идентификује стилску коректност текста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Правопис – одлике фонолошког, морфолошког и морфофонолошког правописног принципа. 1.1. Преглед основних нормативистичких приручника српског језика. 1.2. <i>Правопис српског језика</i> – структура и организација приручника. 1.3. Систематизација правописних правила. 2. Писмо. 3. Екавски и ијекавски изговор. 4. Гласовне промене. 4.1. Рефлектовање аутоматских гласовних алтернација у правопису; 4.2. Рефлектовање историјских гласовних промена у правопису. Основни проблеми и недоумице. 5. Велико слово. 6. Спојено и одвојено писање речи. 7. Интерпункција. 8. Скраћенице. 9. Подела речи на крају реда; Комбиновање правописних знакова и видова текста или слога. 10. Уобличавање речи из класичних језика и друге интернационалне лексике. 11. Прилагођено писање имена из страних живих језика (транскрипција). 11. Коректура и лектура текста. <i>Практична настава:</i> Исправљање грешака у текстовима различитих функционалних стилова. Рад на тексту – коректура и лектура.
Литература: Ивић, Павле и др. (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига. 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 2011, 24–51.

Студијски програм: ОАС ЖКК, модул Русински језик и књижевност
Назив предмета: ФОНЕТИКА РУСИНСКОГ ЈЕЗИКА
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из фонетике и фонологије русинског језика.
Исход предмета Познавање фонетског и фонолошког система русинског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетика и фонологија. Говорни органи. Глас и фонема. Самогласници предњег (i, e), средњег (a) и задњег реда (o, u); високи (i, u), средњи (e, o) и ниски самогласници (a). Наглашени и ненаглашени самогласници. Сонанти (l, ɫ, m, n, n', r, j). Звучни и безвучни сугласници. Експлозивни (b, p, d, t, d', t', ʔ, k), фрикативни (v, z, s, ž, š, h, g, f) сугласници и африкате (dž, џ, dz, c). Уснени (b, p), зубнонепчани (d, t, z, s, dz, c), уснено-зубни (f), предњонепчани (ž, t, d', t', dž, џ), Задњонепчани (g, k, h), грлени (g). Сугласници d', t', dz, c. Асимилација сугласника по звучности, месту и начину творбе. Морфема. Слог. Акценат. Транскрипција. <i>Практична настава:</i> вежбе, лабораторијски рад, други облици наставе
Литература (до 10 референци) Кочиш М., Микола (1977). <i>Граматика руского језика: Фонетика – морфологија – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебних.
Рамач, Јулиан (2002). <i>Граматика руского језика</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
Фейса, Михайло (1990). <i>Англијски елементи у руским језику</i> . Нови Сад: Руске слово.
Фейса, Михайло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i> , Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК.
Фејса, Михајло (2013). Иновације на фонолошком нивоу у русинском језику. У: С. Гудурић ред., <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru II/2</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 485-490.
Фейса, Михайло (2019). <i>Правопис руского језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4
Фирис, Гайналка (2012). <i>Презвиска мађарског походзена при бачванско-сримских Русинох</i> . Budapest: ELTE.

Студијски програм: ЖК (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Старословенски језик
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање најважнијим гласовним променама у прасловенском језику, културно-историјским оквирима настанка словенске писмености, фонолошким и морфолошким системом старословенског језика.
Исход предмета Студент је способан је да чита, на фонолошком и морфолошком нивоу анализира и преводи старословенске текстове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Словенски језици у индоевропском оквиру. Словенска прапостојбина. Миграције. Прасловенски језик: главне развојне тенденције, гласовне промене. Историјски оквири настанка старословенског језика. Живот и дело Ћирила и Методија. Ћирилица и глагољица. Глагољски и ћирилски правопис. Канонски споменици. Дијалекатска основица старословенског. Утицај грчког језика. Фонолошки систем ћирилометодијевског језика и језика старословенских рукописа. Гласовне промене у периоду од средине IX века до времена најстаријих сачуваних споменика. Деклинација именица, заменица, придева и бројева. Глаголски систем: инфинитивне и презентске основе, непроменљиви облици (инфинитив и супин), глаголска времена (презент, аорист, имперфекат, перфекат, плусквамперфекат, футур), глаголски начини (императив, потенцијал). Партиципи: грађење и деклинација, основне функције. Апсолутни датив. Основне морфолошке иновације у старословенским споменицима. <i>Практична настава:</i> Читање, анализа и превођење старословенских текстова.
Литература Грковић-Мејдор, Јасмина. Настанак и рана историја словенске писмености. <i>Летопис Матице српске</i> , октобар (2006): 723–733. Ђорђевић, Петар. <i>Старословенски језик</i> . Нови Сад: Матица српска. 1975. Панић, Миленко. <i>Старословенска хрестоматија</i> . Београд: Чигоја штампа, 2001. (одабрани текстови) Kont, Fransis. <i>Sloveni</i> , I – II. Beograd: Filip Višnjić, 1989.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази приладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашње и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструката самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопељић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања</i> .

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм: ОАС ЖКК
Назив предмета: ИСТОРИЈА РУСИНСКОГ КЊИЖЕВНОГ ЈЕЗИКА
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета: упознати развој и стандардизацију русинског књиж. језика од почетка 20. века до данас.
Исход предмета: стеченим знањем допринети даљој стандардизацији русинског књижевног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Русински језик и сродни дијалекти карпатског ареала. Функције русинског језика до 1904. Крстурско-купурске језичке разлике. Црквенословенски и угрорусински књижевни језик. Етнографски записи В. Хнађука. Прва русинска издања (1890-1904). Преглед историје русинског писма. РНПД Просвета (1919) и опозициони КПСЈР Зрак. Костелњикова граматика. Русински књижевни језик између два светска рата. Јаша Баков. Стихијски развој књижевног језика после Другог светског рата. Улога Хавријила Нађа. Рад Николе Кочиша. Нагло ширење функција књижевног језика. Улога Друштва за русински језик и књижевност (1970), Завода за уџбенике, осталих русинских институција (преводиљачке службе, медији) у развоју књижевног језика. Радови савремених русиниста (А. Д. Дуличенко, Н. Пешикан, С. Густавсон, Н. Скубан, Ј. Рамач, М. Фејса, Х. Међеши, Е. Барић, О. Тимко-Ћитко, А. Мудри и др.). Могућности даљег развоја књижевног језика. <i>Практична настава:</i> предавања, вежбе, језичка анализа рукописних и штампаних текстова, студијски истраживачки рад
Литература (до 10 референци) Barić, Eugenija (2007). <i>Rusinski jezik u procijepu prošlosti i budućnosti</i> . Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Дуличенко Д., Александер (1995-2009). <i>Jugoslavo Ruthenica I-II: Роботи з рускей филології</i> . Нови Сад: Руске слово. Кочиш М., Микола (1978). <i>Лингвистични роботи</i> . Нови Сад: Руске слово. Медеша, Гелена (2008). <i>Јазик наш насупроти</i> . Нови Сад: Друштво за руски јазик, литературу и културу. Медеша, Гелена (2017). <i>З червеним дописане</i> . Нови Сад: Друштво за руски јазик, литературу и културу. Нађ Г., Гавриљ (1988). <i>Прилози до историје руског језика</i> . Нови Сад: Руске слово. Рамач, Јулиан (2002). <i>Граматика руског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фејса, Михайло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i> , Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК. Фејса, Михајло (2010). <i>Нова Србија и њена русинска мањина / Нова Србија и еј руска менишина / The New Serbia And Its Ruthenian Minority</i> . Нови Сад: ИК Прометеј, КПД ДОК. Фејса, Михайло (2019). <i>Правопис руског језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4

Студијски програм ОАС ЖКК
Назив предмета: Морфологија русинског језика 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из морфологије русинског језика. Овладавање граматичким категоријама, деκлинацијама и творбом именица, придева, заменица и бројева.
Исход предмета Познавање врста речи које имају деκлинацију (именице, придеви, заменице и бројеви).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет морфологије. Делови речи. Врсте речи. Именице. Конкретне и апстрактне, заједничке и властите, збирне именице. Категорија рода, броја, живог и неживог. Деκлинација. Творба именица. Придеви. Описни, присвојни, материјални придеви. Деκлинација. Компарација. Творба придева. Заменице. Врсте заменица. Именичке и придевске заменице. Деκлинација. Творба заменица. Бројеви. Основни и збирни бројеви. Деκлинација. Редни бројеви. Разломци. <i>Практична настава:</i> анализа именица, придева, заменица и бројева са морфолошког аспекта у русинским текстовима.
Литература (до 10 референци) Дуличенко, А. Д. (1995). <i>Jugoslavo Ruthenica I, Роботи з рускей филологи</i> . Нови Сад: Руске слово. Дуличенко, А. Д. (2009). <i>Jugoslavo Ruthenica II, Роботи з рускей филологиї и исторії</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Руске слово. Кочиш, М. М. (1977). <i>Грамматика русского языка: Фонетика – морфология – лексика I</i> . Нови Сад: Покраїнски завод за издавање учебнікох. Кочиш, М. М. (1978). <i>Лингвистични роботи</i> . Нови Сад: Руске слово. Рамач, Ю. (2002). <i>Грамматика русского языка</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, М. (2017). <i>Бешедујме по руски</i> . Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2017/978-86-6065-428-3

Студијски програм/студијски програми : ОАС ЖК
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Фолклористика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са духовном културом Старих и Источних Словена и духовном културом, традицијом и традиционалном културом Русина и Украјинаца.
Исход предмета: Студенти стекну основна знања о духовној култури Старих и Источних Словена и о култури, традицији и традиционалној култури Русина и Украјинаца и да разумеју значај и улогу духовне и традиционалне културе у укупном националном животу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјат прикупљања и објављивања фолклора Русина у Јужној Угарској/Југославији. Фолклористика као наука. Стари Словени: прапостојбина, начин живота и веровања. Народна магија, бајалице, заклетве, клетве. Хришћанство и паганска демонологија. Народни календарски обичаји и народно стваралаштво зимског, пролећног, летњег и јесењег циклуса. Иницијације. Породични народни обичаји: рођење детета, свадба и обичаји сахрањивања. Обичајне норме и традиционална етика русинске/украјинске сеоске заједнице. Традиционална материјална култура Русина. Народна уметност. Володимир Хнатјук и Русини у Јужној Угарској. <i>Практична настава:</i> Студенти на основу литературе припремају усмене презентације и дискусије о одабраним темама. <i>Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>
Литература 1. Мушинка, М., <i>Фолклор Руснацох Войводини</i> , Руске слово, Нови Сад, 1988. 2. Гнатјук, В., <i>Етнографски материали з Угорскеј Руси</i> , т. V, Руске слово, Нови Сад, 1988. 3. Зборник роботох : <i>Традиционална култура југославјанских Руснацох</i> , Нови Сад, Руске слово, 1971. 4. Фейса, И., <i>Наши стари дом</i> , Грекокатоличка парохија св. Петра и Павла, Нови Сад, 1999. 5. Конт, Ф. Словени, I-II, Филип Вишњић, Београд, 1989. 6. Гнатјук, В., <i>Нарис україньскої міфології</i> , Львів, 2000. 7. Рамач, Я., <i>Фолклористик</i> , скрипта.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Увод у студије културе
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са могућностима и теоријским претпоставкама у оквиру истраживања различитих видова културе како би се оспособили за примену у савременом контексту.
Исход предмета Познавање могућности и теоријских претпоставки студија културе и оспособљеност за анализу различитих савремених културних феномена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Циљеви студија културе. Мултидискурзивни појам културе. Историја истраживања у оквиру студија културе. А. Грамши, Л. Алтисер, Р. Барт. Британске студије културе. С. Хол. Студије културе између хуманистичких и друштвених дисциплина. Односи између културе, са једне стране и друштва, образовног система, производње, медија, моћи и политике, са друге стране. Висока и популарна култура. Култура и свакодневица. Субкултура и млади. Савремени медији и репрезентације идентитета у културним праксама. Култура социјализма и постсоцијалистичко стање. <i>Практична настава</i> Критички приступ студијама у којима се истражују облици савремене културе (књижевност, филм, штампа, музика, стилови живота, рекламе, радио, ТВ, интернет...).
Литература 1. Duda, D. (prir.) (2006). <i>Politika teorije: zbornik rasprava iz kulturalnih studija</i>. Zagreb: Disput. 2. Eagleton, T. (2002). <i>Ideja kulture</i>. Zagreb: Jesenski & Turk. 3. Gray, A. and other (ed.). (2007). <i>CCCS Selected Working Papers. Vol. 1 & 2</i>. London/New York: Routledge. 4. Ђорђевић, Ј. (прир.). (2009). <i>Студије културе: зборник</i>. Београд: Службени гласник. 5. Калер, Ц, (2005). Књижевна теорија. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, 333-355. 6. Лиотар, Ж.Ф. (1988). <i>Постмодерно стање</i>. Нови Сад: Братство и јединство.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модули: Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност; Руски језик и књижевност, Енглески језик и књижевност са другом филологијом)
Назив предмета: Увод у историју лингвистике
Статус предмета: обавезни (модули: Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност); изборни (модули: Руски језик и књижевност, Енглески језик и књижевност са другом филологијом)
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из Увода у лингвистику / Увода у англистичку лингвистику (за модул: Енглески језик и књижевност са другом филологијом)
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о историји науке о језику.
Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о историји лингвистике као науке о језику – теоријским правцима и школама од древних граматичарских традиција до савремених лингвистичких праваца с почетка 21. века. Оспособљен је да се користи основном литературом о историји лингвистике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Античко доба – Грчка и Индија. 2. Од Римљана до 18. века. 3. Наука о језику у 19. веку. 3.1. Компаратисти. 3.2. Младограматичари. 3.3. Биолошки натурализам. 3.4. Вилхелм фон Хумболт. 3.5. Бодуен де Куртене. 4. Наука о језику у 20. веку. 4.1. Структурална лингвистика. 4.2.1 Фердинанд де Сосир и Женевска школа. 4.2.2. Роман Јакобсон и Прашка школа. 4.2.3. Луис Хјелмслев и Копенхашка школа. 4.2.4. Амерички структурализам – Едвард Сапир и Леонард Блумфилд. 4.2. Генеративна лингвистика – Ноам Чомски. 4.3. Контекстуална (/интердисциплинарна) лингвистика. 4.3.1. Антрополингвистика. 4.3.2. Психоллингвистика. 4.3.3. Социоллингвистика. 4.3.4. Прагматика. 4.4 Когнитивна лингвистика. <i>Практична настава:</i> Студенти стичу увид у основну литературу из историје лингвистике на основу које припремају предиспитни тест.
Литература: Уџбеник: Ivić, Milka. 2001⁹. <i>Pravci u lingvistici</i>. [Samo poglavlja i odeljci koji se odnose na teme predviđene programom i dodatak "Lingvistika u devedesetim godinama".] Beograd (Biblioteka XX vek). Munen, Žorž. 1996. <i>Istorija lingvistike. Od početaka do XX veka</i>. Beograd (Biblioteka XX vek). <u>Литература за рад на часовима семинара две библиографске јединице по избору:</u> Bugarski, Ranko. 1984². <i>Jezik i lingvistika</i>. [Poglavlje: <i>Jezik i jezici u istoriji lingvistike</i>, 23-61.] Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). Bugarski, Ranko. 1983². <i>Lingvistika o čoveku</i>. [Prvi deo: <i>Lingvistički pravci</i>, 11–143.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). Bugarski, Ranko. 1986. <i>Jezik u društvu</i>. [Poglavlja: VIII-X, 237–308.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). De Sosir, Ferdinand. 1977². <i>Opšta lingvistika</i>, Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). [/ 1996 Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.] Jakobson, Roman. 1966. <i>Lingvistika i poetika</i>. Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). Јакобсон, Роман. 1986. <i>Шест предавања о звуку и значењу</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. Kaler, Džonatan. 1980. <i>Sosir. Osnivač moderne lingvistike</i>. Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek). Lajons, Džon. 1974. <i>Lingvistička revolucija Noama Čomskog</i>, Beograd: Duga (Biblioteka XX vek). Ostin, Džon. L. 1995. <i>Kako delovati rečima. Predavanja na Harvardu 1955. godine</i>. Uredili: Dž. O. Armson, Marina Zbisa. Novi Sad: Matica srpska (Biblioteka "Korist i razonoda"). Sapir, Edvard. 1992. <i>Jezik</i>. Novi Sad: Dnevnik (Biblioteka "Studije"). Čomski, Noam. 1979². <i>Gramatika i um</i>. Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa").

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура, модул Руски језик и књижевност
Назив предмета: Увод у славистику 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из Увода у славистику 1
Циљ предмета: Упознати студенте са основним појмовима неопходним за даље студије лингвистичких и књижевних дисциплина и интегрисање знања у области словенских филологија.
Исход предмета: Студенти владају појмовима везаним за језички стандард, стичу основе за упоредно проучавање словенских филологија, као и вештину самосталног реферисања на задате теме из словенске филологије.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Језик и друштво. Књижевни језик, дијалекат, идиолект. Јужнословенски језици и књижевности. Српски језик (и други језици настали од српскохрватског језика на подручју бивше Југославије). Словеначки књижевни језик. Македонски књижевни језик. Бугарски књижевни језик. Источнословенски језици и књижевности. Староруски књижевни језик. Руски књижевни језик. Белоруски књижевни језик. Украјински књижевни језик. Западнословенски језици и књижевности. Пољски књижевни језик. Луличко-српски књижевни језик. Чешки књижевни језик. Словачки књижевни језик. Словенски књижевни микројезици. Словенске лингвистичке школе XIX века. Славистичка библиографија, периодика, славистичке катедре у свету. <i>Практична настава:</i> Реферат (презентација) – тема из области развоја појединих словенских филологија.
Литература: Пипер П. <i>Увод у славистику</i>. Београд, 2008. Алпатов В. М., Крушевский Н. В. и Бодуэн де Куртенэ И. А. <i>История лингвистических учений. Языки славянской культуры</i>, 2005. Булаховский Л.А. <i>Александр Афанасьевич Потебня</i>. Киев, 1952. Виноградов В.В. <i>История русских лингвистических учений</i>. Москва, 1978. Ивић М. <i>Правци у лингвистици</i>. VI допуњено изд. (и друга). Београд, 1990. Петерсон М.Н. <i>Фортуналов и Московская лингвистическая школа</i>. «Учёные записки МГУ», 1946.

